

Online soorten melden bij waarneming.nl

In HD 63 (p. 18-19) stond een introductie over de website <http://waarneming.nl>. Deze introductie was gericht op de 'consument', de bezoeker van de duinen die de gegevens zou willen zien die door anderen samengebracht zijn. Dit artikel geeft een korte introductie hoe eigen waarnemingen aangemeld kunnen worden op de website. Door Paul Loth

Voor het beheer van haar duingebieden wil Dunea graag weten hoe het aantalsverloop van plant- en diersoorten over de tijd gaat. Hiervoor is Dunea aangewezen op de observaties die door vrijwilligers worden gedaan. Holland's Duinen rapporteert hier stelselmatig over. Veel vrijwilligers zijn aangesloten bij organisaties, zoals diverse vogelwerkgroepen. Daarnaast zijn er misschien nog wel tientallen, zo niet honderden bezoekers die bijzondere interesse hebben in een bepaalde soortgroep. Deze bezoekers zijn daarom gespist op hun voorkomen en maken daarover wellicht ook notities. Deze informatie is ontoegankelijk als het binnen de kaften van de notatieblokjes blijft. Melden van waarnemingen op de website waarneming.nl maakt dat zulke observaties door iedereen gebruikt kunnen worden.

Het begin

Zoals bij alle websites waar gegevens worden aangeleverd moet je je eerst registreren. Je wordt gevraagd een gebruikersnaam en een wachtwoord in te vullen. Ook moet je een e-mail adres achterlaten, opdat degene die je waarnemingen beoordeelt contact met je op kan nemen. Alle binnengekomen waarnemingen (dagelijks tussen de 10.000 en 20.000) worden aan de hand van kennisregels door gebruik te maken van statistische methoden beoordeeld op hun waarschijnlijkheid. Deskundigen bekijken de resultaten en kunnen om aanvullende informatie vragen, vooral als het gaat om zeldzame soorten die buiten de bekende verspreidingsgebied worden gemeld. Voor een toelichting op de kwaliteitscontrole zie <http://forum.waarneming.nl/smf/index.php?topic=36932.0>.

Eigen waarnemingen invoeren

Zodra je ingelogd bent krijg je hetzelfde menu te zien als wanneer je niet ingelogd bent, maar nu staat rechtsboven onder welke naam je ingelogd bent. In de

menubalk staat aan de linkerkant het menu *Invoeren*. Als je hierop klikt krijg je een keuzemenu. Ik zal hier alleen de eerste twee opties kort bespreken. Onder *Waarneming* kan je losse waarnemingen invoeren. Dat kan om recente waarnemingen gaan, maar je kunt ook je oude notitieboekjes digitaliseren. Je ziet dat er veel velden ingevuld kunnen worden. Natuurlijk worden je waarnemingen specifiekier naarmate je meer velden invult, maar er zijn vijf velden die ingevuld moeten zijn wil de website je waarneming accepteren. Het gaat hierbij om de datum, de locatie, de soortgroep en soort, en om het aantal. Deze velden zijn met een rood uitroepteken (!) aangegeven.

Foto's kunnen tegelijkertijd ingevoerd worden, nadat in het invoerscherm op OK is gedrukt. Onder in het scherm komt dan de link 'afbeelding toevoegen' te staan, waarop je dan kan klikken. Volg de aanwijzingen op het scherm, eventueel kunnen er meer dan een foto toegevoegd worden. Een te grote foto wordt door het systeem automatisch verkleind. De mooiste resultaten krijg je als je de foto zelf verkleint tot 640 x 480 pixels. De functie 'Toevoegen waarnemingen door middel van foto's met GPS informatie' is bedoeld om een waarneming aan te maken door alleen een foto met GPS informatie te uploaden.

Andere opties onder het menu waarneming betreft waarnemingen in België en overige landen en waarnemingen van verkeersslachtoffers; geen van deze opties zijn van toepassing in Meijendel. *Streeplijsten* zijn overzichten van alle soorten binnen een soortgroep, die je hebt waargenomen in een bepaald gebied of punt op een bepaalde dag. Streeplijst wordt veel gebruikt om planten door te geven voor waarnemingen binnen kilometerhokken. Heel Nederland is opgedeeld in kilometerhokken, die een oppervlakte hebben van één vierkante kilometer en waarvan de coördinaten van de zuidwestelijke hoek zijn vastgelegd. Kilometerhokken worden gebruikt voor het vaststellen van de biodiversiteit en om verspreidingskaarten van soorten vast te stellen.

The screenshot shows the 'Waarneming.nl' website interface. The main heading is 'Waarneming' with a red notification icon. Below it, a form titled 'Velden met * zijn verplicht' (Fields with * are required) contains the following information:

- protocol: losse waarneming
- datum / tijd: 2014-09-29
- gebied: Meijndel - Helmduinen
- soortgroep: Zoogdieren
- soort: Ree - *Capreolus capreolus*
- aantal: 2
- geslacht: onbekend (radio buttons for onbekend, man, vrouw)
- Zeker: (radio buttons for Zeker, Escape, Onthoud alle velden onder dit aankruisvak)
- stadium (kleed): onbekend
- gedrag: vluchtend
- waardplant: Niet-vert. bepaling
- bistoep: 214: Open dungebied
- toelichting: (empty text area)
- collectie / monster nr.: (empty text area)
- verborgen tot: (empty text area)
- of: KM-hol vervaging
- OK button

To the right of the form is a Google Maps satellite view of the area. A red pin is placed on the map, and a red outline indicates a specific area. Below the map, the coordinates are shown: rds: X: 82 50732 Y: 481 8635; wgs84: lat: 52 14020 lng: 4 328227. The map includes zoom controls and a scale bar.

At the bottom of the browser window, there is a navigation bar with links for 'Informatie', 'Steun Waarneming.nl werkgroepen', 'Over waarneming.nl', 'Gedragsregels', 'Privacy', 'Voorwaarden', 'Samenwerking', and 'Gekoppelde'. There is also a Facebook share button and a notification that says 'Vind ik leuk' with 4,342 likes.

Invoerscherm voor de observatie van twee reeën die ik zag tijdens het maken van vliegerfoto's in Helmduinen, Meijndel (zie p. 12). Door op het huisje te klikken kan de positie op de kaart worden aangegeven.

Je kunt je waarnemingen ook direct vanuit het veld via je mobiele telefoon invoeren. Dat kan nog niet voor alle besturingssystemen, maar wel voor telefoons met Android en voor iPhones met tenminste IOS 7.x. Het mooie is dat de GPS locatie van de telefoon en de tijd meteen gekoppeld worden aan de waarneming, wat je heel wat typewerk scheelt. Het spijtige is wel, dat er in Meijndel nog steeds beperkte dekking is voor GSM verkeer. Dunea doet al geruime tijd verwoede pogingen om deze blanke vlek op *de kaart* van Nederland opgevuld te krijgen.

Eigen waarnemingen bekijken

Naarmate je een bestand met eigen waarnemingen hebt opgebouwd, kan je deze bekijken in allerlei combinaties. Onder het menu *Mijn waarnemingen* kan je al je waarnemingen chronologisch bekijken, of in een bepaalde periode. Je kunt ze bekijken per soortgroep of per gebied. Zo kan je ook je foto's bekijken en zien hoe anderen deze foto's hebben gewaardeerd. Zo zijn er nog meer mogelijkheden om je waarne-

mingen te orden, bijvoorbeeld naar gebied. Tegen de tijd dat je eraan toe bent om in je eigen bestanden te grasduinen ben je al zo vertrouwd met de website, dat je makkelijk je weg zult vinden. Bovendien zit er nog een uitgebreide handleiding onder de Help knop, die het werken met waarneming.nl een peulenschil maakt.

Veel succes met het invoeren van je waarnemingen!

Paul Loth
Dunea
Postbus 756, 2700 AT Zoetermeer
p.loth@dunea.nl